

ကညီဂုၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယၢ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂုၢ်ဝိခွဲးယၢ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝိပုၤ

တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်

လၢအိးကထိဘၣ် ၅သီ, ၂၀၁၆ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-16-5-NB1

ပယီၤသုးအသိလုၣ်ဒီး သဝိဖိတဂၤအမိၤတီၤတုၤ (ဖဲးကဲး) ဘၣ်ထံးလိာ်သးဖဲ တီၤအူကီၢ်ရၣ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ဖဲ လၢမုၤ ၂၀၁၆ နံၣ်အပူၤ

တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဘျီအံၤဟ်ဖျါထီၣ်ပဲ ပယီၤသုးအသိလုၣ်ဒီး သဝိဖိတဂၤအမိၤတီၤတုၤ (ဖဲးကဲး)ဘၣ်ထံး လိာ်သးဖဲ တီၤအူကီၢ်ရၣ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ဖဲလၢမုၤ ၃သီ ၂၀၁၆ နံၣ် န့ၣ်လီၤ. သဝိဖိ ၂ ဂၤလၢအဒိး မိၤတီၤတုၤ (ဖဲးကဲး) သံဝဲတဘျီယီၤဖဲတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးကဲထီၣ်သး အခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝံၤ ပယီၤသုးနီၣ်သိလုၣ်တဖၣ် တက့ၢ်ထွဲက့ၤပဲ ပုၤသံအစီၣ်ဘၣ်အမဲာ်ညါဒီး ထီၣ်ပဲသိလုၣ်ဒီးဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲ လၢတၢ်လိာ်ဝဲန့ၣ် န့ၣ်လီၤ. ပုၤလိာ်ကဝိၤဖိတဖၣ် စိကမိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲန့ၣ်ခိၣ်ဖျါလၢပယီၤသုး ခိၣ်ညါသုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် ၁၂၄ အယီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ် အယီၤအဝဲသ့ၣ်မူဒါအိၣ်လၢကဟံးန့ၣ်မူဒါ လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲန့ၣ် အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အယီၤသဝိဖိတဖၣ်ဟ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်ဆု ပယီၤပၤကီၢ် ဒီး အဝဲသ့ၣ်တ ဖၣ် လဲၤသကိးဆု ပယီၤသုးဝဲစီၣ်တီၤဆုနီၣ်ဂံၢ် ၉၃၀ နိသိးကလဲၤယီၤထံ သ့ၣ်ညါဘၣ်သးတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ် န့ၣ်လီၤ. သုးဖိလၢအနီၣ်သုးသိလုၣ်တဂၤ အမံၤမုၢ်ဝဲ ကိၤယဲ ဒီးအဝဲစံၣ်ပူၤဖျဲးကွံာ်အသးဖဲ ပၤကီၢ်တဖၣ်အတၢ်ယီၤထံ သ့ၣ်ညါတၢ်ကဲထီၣ်သးအခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကွဲးလံာ် တၢ်ကစီၣ်ဖုၣ်ကိးတဘျီအံၤအခါ ပၤကီၢ်တဖၣ် ယီၤထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဖၢမုၢ်ဒီး ပုၤလၢအမၤကမၣ် တၢ်တဂၤစံၣ်ပူၤဖျဲးကွံာ်အိၣ်သးအဖၢမုၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.¹

ဖဲ လၢမုၤ ၃သီ ၂၀၁၆ နံၣ်အန့ၣ် ပယီၤခိၣ်သုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် ၁၂၄ လၢအအိၣ်လၢ တီၤအူကီၢ်ရၣ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ် တဖၣ်ဆုာ်တၢ်အိၣ်ဒီးသိလုၣ်တဖၣ်ဆု တၢ်လိာ်လၢအစီၣ်စုၤဒီး ပယီၤသုးအဒဲထီၣ်လၢ ကအိၣ်ဝဲ အအုၣ် ၁၀၀ ယၣ်ယၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်တီၤဆုာ်တၢ်အိၣ်အခါ အသိလုၣ်တခိဘၣ်ထံးဝဲဒီး မိၤတီၤတုၤ (ဖဲးကဲး) တခိလၢဘၣ်တၢ်ဒီးအိၣ်လၢ သဝိဖိ ၂ ဂၤဒီး သဝိဖိ ၂ ဂၤသံဝဲတဘျီယီၤဖဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးအခါန့ၣ်လီၤ.

¹တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်အိၣ်လၢ KHRG ဝဲၤဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိ ဒီး ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟဲခိၣ်သးလၢလိာ်ကဝိၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိဖဲတီၤအူကီၢ်ရၣ် လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်လိာ်အိၣ်လၢကမၤနီၣ်မၤယၢ်ဝဲလိာ်ကဝိၤပုၤဂုၢ်ဝိခွဲး ယၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်က မၤဂ့ၤထီၣ် KHRG တၢ်မၤနီၣ်မၤယၢ်အကျိၤအကျဲတဖၣ်ဖျိဖျိဖျါဖျါ အဂီၢ်ဒီး နိသိး ကန့ၢ်အိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါတဖၣ် လိာ်လိာ်ဒေၣ်ဝဲဒီး သဝိဖိလၢကီၢ်ပယီၤထံးခိတကပၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ် ဒီးနီၣ် KHRG အတၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၣ် လၢကတီၣ်ထီၣ် တၢ်ကစီၣ်လၢဒီးန့ၢ်ဘၣ် လၢပျီပူၤတဖၣ်ခဲလၢာ် ဖဲဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဒီးအကျိၤအကျဲအိၣ်ဝဲအသိးဝံၤဒီး တၢ်ကျိၣ်ထံးအိၣ် ဒီးတၢ်ကွဲးကဒါက့ၤပုၤလၢအ တုၤဘၣ်တၢ်အဂၤအတၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤဘၢအဂ့ၢ်အကျိၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဟ်ဖျါအဂၤလၢအဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဖၣ် ဘၣ်တၢ်နီၣ် ဖးလိာ်ဆုတၢ်ကစီၣ်ကလုာ်, တၢ်ဂုၢ်, တၢ်လိာ်တၢ်ကျဲ ဒီးအနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးဖးအါထီၣ် တၢ်ဂုၢ်အဂၤ လၢအဘၣ်ထွဲလိာ် သးတဖၣ်တခါစုာ်စုာ်အဂီၢ် ဝံသးစုၤကွဲးဘၣ်လၢ KHRG တၢ်ကစီၣ်သန့တက့ၢ်.

ပယီသုးခိၣ်ချူသုးရှၣ်နီၣ်ဂံၢ် ၁၂၄ ဆှာဲတလါတဘျီသုးတၢ်အိၣ် ဧးစးထီၣ်တီၢ်လဲၤ
ကလံၤထံးလီၢ်ခၢၣ်သးသုးဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ်အိၣ်တၢ်လီၢ်ဒီး တီဆှာဲဆူ ဧိၣ်ဖးခိၣ်ဝုၢ် လၢကဆှာဲဆူသုးဖိ
လၢအအိၣ် လၢတၢ်မၢၤညါသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဖဲ လါမ့ၤ ၃၁၆ နံၣ် အနံၤန့ၣ်လီၤ. အဲသ့ၣ်သ့ၣ်သိလ့ၣ်
၁၂ခိၣ် ဖဲအဲသ့ၣ်တီဆှာဲသုးတၢ်အိၣ် အခါန့ၣ်လီၤ. သိလ့ၣ်လဲၤတၢ်အဆိက
တၢ်တခိၣ်လၢအလဲၤတၢ်လၢသိလ့ၣ် ကျါပူၤန့ၣ် မ့ၢ်သိၣ်လ့ၣ်တခိၣ်လၢအ ဘၣ်ထံးဝဲဒီး သဝီဖိမိၤတီၤတုၤ
(ဖဲးကဲး)န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိ ၂ ဂၤမ့ၢ်ဝဲ စီၤမိၤဂ့ၤ လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၂၂ နံၣ်ဒီး နီၢ်သးခု လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၄၇
နံၣ်န့ၣ်လီၤ. အဲသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ် ဆိးဝဲလဲၤလဲၤကံၤသဝီ, တီဆူကီၢ်ရှၣ်, ဧိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. သိလ့ၣ်
နီၢ်ဂံၢ် ၈၁၅၇ (ဗ) Ding Feng မ့ၢ်သိလ့ၣ်တခိၣ်လၢအဘၣ်ထံးသဝီဖိခံၤန့ၣ်လီၤ. သုးဖိလၢ
အနီၤသိလ့ၣ်တဂၤ အနီၢ်ကစၢ်နီၣ်ဂံၢ်မ့ၢ်ဝဲ တ/၄၀၉၁၁၆ န့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိ ၂ ဂၤလၢအဘၣ်ထံးဒီး
သိလ့ၣ်အဲန့ၣ် သံဝဲတဘျီယီ ဖဲ သိလ့ၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအဖၢမ့ၢ်ဘၣ်ဆၢ သုးဖိလၢအဒီးသိလ့ၣ် ၁၂
ခိၣ်န့ၣ် တမၤစၢၤ အဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်နီၤတမံၤဘၣ် အမဲၣ်ညါအဲသ့ၣ်ပတုၢ်သိလ့ၣ်ထဲတစီၢ်ဖိဒီး
ကွဲၤပုၤသံအစိၣ်တဖၣ် ဝံၤနီၤထီၣ်ဝဲအသိၣ်လ့ၣ် ဒီးလဲၤဝဲဆူ အဲသ့ၣ်သုးတၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ.
သဝီဖိတနီၤလၢအဟးလၢကျဲဖိခိၣ်ဒီး ပုၤလီၢ်ကဝီၤဖိလၢအအိၣ်ဘူးဒီးလီၢ်ကဝီၤဖဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲန့ၣ်တဖၣ်
ထံၣ်ဝဲဒၣ်ပုၤခံၤအသံစိၣ်ဒီး ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲ ပုၤခရံၣ်ဖိ အသီခါကရၢခိၣ်ဖဲ ဧိၣ်ဖးခိၣ်ဝုၢ်န့ၣ်လီၤ.
ပုၤခရံၣ်ဖိသီခါ ကရၢခိၣ် လဲၤဝဲဆူတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်ဒီး သံကွဲၤဝဲသဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ကဲထီၣ်သး
အဂ့ၢ်ဒီး ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ဒီး တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ်ဆူ ဧိၣ်ဖးခိၣ်ပၤကီၢ်ဝဲလီၢ်သန့န့ၣ်လီၤ.
ဒ်လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖၣ်စံးဝဲအသိး ဖဲမ့ၢ်နံၤဝဲန့ၣ် ကမ့ၢ်အသိလ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လ့ၢ်လီၤဝဲလၢကျဲမ့ၢ်ဝဲန့ၣ်အဖိခိၣ်
ဘၣ်ဆၢ သိလ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး တအိၣ်ထီၣ်လၢကမ့ၢ်သိလ့ၣ်အကျါဘၣ်. သုးဖိလၢ
ကလံၤထံးလီၢ်ခၢၣ်သးသုးဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ် တဖၣ် တီဆှာဲသုးတၢ်အိၣ်ဖဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးအမ့ၢ်နံၤန့ၣ်လီၤ.
ဒ်သဝီဖိတ ဖၣ်တနၢ်န့ၢ် ပယီသုးဝဲစိၣ်တီဆှာဲနီၣ်ဂံၢ် ၉၃၀ ဘၣ်အသိး အဲသ့ၣ်လဲၤ
ဝဲဆူတၢ်လီၢ်လၢတၢ်ဟံၤသုး သိလ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပုၤထၢတၢ်ကစိၣ်ဖိဟံၤဖျါဝဲအသိး
တၢ်ကဲထီၣ်တၢ်သးနီၢ်ကီၢ် ဘၣ်ဆၢဖဲ အခိၣ်ထံးန့ၣ်သုးဝဲစိၣ်တီဆှာဲနီၣ်ဂံၢ် ၉၃၀
ဂ့ၢ်လီၢ်ဝဲလၢတမ့ၢ်အဲသ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိပၤကီၢ် ဒီးသဝီဖိတဖၣ်လဲၤ
သမံသမိးဝဲသိလ့ၣ်တခိၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်ဒီး ထံၣ်ဝဲတၢ်သ့ၣ်ဒီး မိၤတီၤတုၤ (ဖဲးကဲး)အက့တဖၣ် ဖဲဘုးထီၣ်ဝဲဒီး
သိလ့ၣ်လၢ သုးဖိ ကိၤယဲ တဂၤနီၤဝဲသိလ့ၣ်တခိၣ် ဖဲတၢ်ဝဲစိၣ်တီဆှာဲတၢ်အိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
သုးဖိလၢအနီၤသိလ့ၣ်အဂၤတဖၣ် အၢၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးဝဲလၢ တၢ်ကဲထီၣ်အသးအံၤ မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဒီး
စံးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢ သုး ဖိ ကိၤယဲတဂၤစံၣ်ပူၤဖျဲးအသးတဘျီယီဖဲ အဟဲက့ၤတုၤ ဖဲသုးဝဲစိၣ်တီဆှာဲနီၣ်ဂံၢ် ၉၃၀
သုးကလၢအခါန့ၣ်လီၤ. ကိၤယဲဒီး သုးပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢအအိၣ်လၢ သုးဝဲစိၣ်တီဆှာဲနီၣ်ဂံၢ် ၉၃၀
တဖၣ်တမၤစၢၤဒီးကွဲၤထွဲ ပုၤ ၂ ဂၤအစိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်ဟံၤဟံၤဝဲ ပုၤသံစိၣ်တဖၣ် ဖဲသရိၣ်ပူၤ
လၢဒိၣ်ဖးခိၣ်ဝုၢ် ဒီးသရိၣ်ပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဟံးထီၣ်မူဒါဒီးကွဲၤထွဲက့ၤဝဲ တၢ်ကိးမံၤယုၢ်ဒီး
တၢ်ခူၣ်လီၤပုၤသံစိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤခရံၣ်ဖိ သီခါကရၢခိၣ် စ့ၢ်ကိး ကျဲစးမၤဝဲဒ်သိး တၢ်ကဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီဒီး
လီၢ်ဘၢလီၢ်ကွဲၤကိၤယဲ လၢတၢ်တီတၢ်တြၢအကျဲအဂီၢ် ဘၣ်ဆၢကိၤယဲတဂၤ ယုၢ်ပူၤဖျဲးအသး ချူသးဒီးဖဲတၢ်
ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခံၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်လီၢ်ကဝီၤကမ့ၢ်တဖၣ်စံးဝဲအသိး သီခါကရၢခိၣ်စံးဝဲလၢ ခဲကနံၣ်အံၤ
ပုၤမၤပယုၢ်တၢ်တဂၤ ယုၢ်ပူၤဖျဲးကွဲၤအသးဒီး ပယီသုးခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး တသ့ၣ်ညါဝဲလၢ အဲသ့ၣ်ပူၤဖျဲး
အသးလၢတၢ်လီၢ်ဖဲလဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤလၢထးတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤဖဲ လါမ့ၤ ၃သီ ၂၀၁၆န့ၣ်အနံၤ ဖဲဒိၣ်ဖးခိၣ်ဝုၢ်, တီၤအူကီၢ်ရၣ် ဒီးတၢ်ဂီၤအဲၤအံၤဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤလၢ KHRG လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိခံၣ်လၢအဒီးဝဲ မိၤတီၤတုၤဖဲကဲးတခိၣ် ဒီးပယီၤခိၣ်ချ့သ့းရၣ်နီၣ်ကံၢ် ၁၂၄သ့းဖိတဖၣ်တီၤဆုၤသးတၢ်အိၣ်ဒီးသိလ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် စးထီၣ်တီၢ်ဝဲ ကလံၤထံးလီၢ်ခၢၣ်သးသ့းဟ့ၣ်တၢ်ကလုၢ် အိၣ်တၢ်အလီၢ်ဒီးဆုၤဝဲဆူဒိၣ်ဖးခိၣ်ဝုၢ် လၢတၢ်မဲၣ်ညါသ့းသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဖဲလါမ့ၤ ၃ သီ ၂၀၁၆ န့ၣ်အနံၤဒီးဘၣ်ထံးဝဲ သဝီဖိ ၂ ဂၤဒီးအစိၣ်အိၣ်ဖျါလၢ တၢ်ဂီၤပုၤအသိးန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ KHRG)